

Underlag till planering för
år 2006
och inriktning för
2007 och 2008

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	SID
FÖRBÄTTRA VÄLFÄRDEN OCH DE KOMMUNALA VERKSAMHETERNA	3
Sammanfattning	3
Minskade barngrupper inom förskolan	4
Utveckling av antalet barn och elever i kommunal verksamhet	4
Planerad anpassning av heldygnsplatser inom äldreomsorgen.....	5
Behov av utbyggnad av verksamheter inom omsorgen om funktionshindrade	5
Samverkan med landstinget.....	5
Medarbetarna	6
BYGGA BOSTÄDER OCH UTVECKLA STOCKHOLM	8
Ökat bostadsbyggande	8
Hållbart trafiksystem.....	8
Väl fungerande arbetsmarknad och näringsliv	8
Minskning av antalet personer med ekonomiskt bistånd	9
GÖRA STOCKHOLM TILL EN EKOLOGISKT HÅLLBAR STORSTAD	9
BRYTA SEGREGATIONEN OCH FÖRDJUPA DEMOKRATIN	10
Medborgarnas möjligheter till insyn och deltagande i de demokratiska processerna	10
Stadsdelsförnyelsen.....	10
Jämställdhet och mångfald	13
Ökad integration	13
TA ANSVAR FÖR EKONOMIN	14
Sammanfattning av väsentliga förändringar.....	14
Löne- och prisutveckling.....	15
Lokaler	16
BILAGOR	
1a Nämndens underlag till budget 2006 och plan 2007 och 2008, specifikation av väsentliga förändringar jämfört med KF:s plan 2006-2007, <i>anslag 1</i>	
1b Nämndens underlag till budget 2006 och plan 2007 och 2008, specifikation av väsentliga förändringar jämfört med KF:s plan 2006-2007, <i>anslag 2</i>	
2 Redovisning av projekt inom Stadsdelsförnyelsen	
3 Handlingsprogram för Stadsdelsförnyelsen, antaget av stadsdelsnämnden 2003-11-06, samt komplettering antagen 2004-03-25	

FÖRBÄTTRA VÄLFÄRDEN OCH DE KOMMUNALA VERKSAMHETERNA

Sammanfattning

Stadsdelsnämndens antagna lokala politiska plattform fram till 2006 (20-punktsprogrammet, utökat till 24 punkter) är en av utgångspunkterna för arbetets inriktning.

Förvaltningen kan konstatera att det sker en ökad inriktning mot projektinsatser, med ett flertal finansieringsformer. Ordinarie verksamhet bedöms inte heller framöver kunna inrymma större utvecklings- och förändringssatsningar, utan projekten bidrar högst väsentligt till utvecklingen. Effektiva metoder och arbetsformer kan sedan införlivas i den ordinarie verksamheten.

Enligt tillgänglig statistik ökar alkoholkonsumtionen och en ökad tillgänglighet till droger kan ses inom stadsdelsområdet. Detta är särskilt oroande för ungdomars och unga vuxnas hälsa och sociala situation. Ungdomar i riskzon är en prioriterad målgrupp och det brotts- och drogpreventiva arbetet fortsätter.

Statliga medel har avsatts till missbruksvård och en psykiatrisatsning. Hur dessa medel kommer att fördelas är ännu oklart. Förvaltningen utgår från att en statlig satsning på att fånga upp och motivera missbrukare också följs av en motsvarande kommunal satsning på vård och behandling.

Inriktningen för perioden inom individ- och familjeomsorgen är att vidareutveckla öppenvård och stöd på hemmaplan, såsom t ex stöd till föräldrar, barn och ungdomar och boendefrågor. Insatser för att öka sysselsättningen och minska antalet bidragshushåll fortsätter liksom utvecklingen av stödet till misshandlade kvinnor och till barn som bevittnat våld.

Utvecklingen på arbetsmarknaden har avgörande betydelse för behovet av ekonomiskt bistånd och det är idag svårt att göra en prognos för perioden. Antalet 0-placerade som ansöker om bidrag har ökat, och en fortsatt ökning förväntas utifrån förändringar i regler och direktiv inom socialförsäkringssystemet. Om inga radikala förändringar sker, bedömer förvaltningen att det blir ytterst svårt att hålla beslutad plan för ekonomiskt bistånd för perioden.

Enligt befolkningsprognoserna kommer det totala antalet äldre att minska i Vantör. När det gäller att utveckla en god omvårdnad kommer tyngdpunkten att skjutas från hälso- och sjukvårdsinsatser till det sociala innehållet i vården med fokus på brukarnas välbefinnande och möjligheter till stimulans. Viktiga satsningar under de kommande åren är social verksamhet och avlastning av anhöriga.

Från och med 2005-07-01 övertar stadsdelsnämnderna hela ansvaret för särskolan. Ansvaret för driften ligger kvar på Bandhagens och Bäckahagens skolor under 2005 i avvaktan på förvaltningens översyn av skolplaneringsfrågorna i stadsdelen.

Strategiska frågor inom verksamheterna för barn och ungdom under perioden är arbetet med att vidareutveckla formerna för språkutveckling och matematikunder-

visning inom förskola och skola. Likaså fortsätter arbetet med att utveckla former för dokumentation för barns läroprocesser samt samverkan med andra verksamheter inom stadsdelen.

Minskade barngrupper i förskolan

Stadsdelsförvaltningen har under 2004 och 2005 genomfört den planerade utbyggnaden av förskolelokaler.

De insatser som genomförts har lett till att drygt hälften av förskolorna har uppnått fullmäktiges mål för småbarnsgruppernas storlek och knappt hälften har uppnått målet för syskongrupperna. De förskolor som inte uppnått målet behöver i genomsnitt minska barngrupperna med ett barn per grupp. I nuläget motsvarar detta 28 barn. Den genomsnittliga storleken på barngrupperna var vid utgången av 2004 15,9 barn per grupp.

Förvaltningen bedömer dock att nämnden, med utgångspunkt från det planeringsunderlag som redovisades i februari 2004, kommer att klara såväl barnomsorgsgarantin som minskade barngrupper under 2005. Avseende barnomsorgsgarantin kan vissa undantag uppstå för tid i anslutning till huvudsemesterperioderna.

Förvaltningen planerar att återkomma med en mer detaljerad redovisning av behovet av förskoleplatser för de kommande åren under våren 2005 (se vidare under rubriken nedan).

Utvecklingen av antalet barn/elever i kommunal verksamhet

Enligt befolkningsprognosen (USK) för 2005, ökar antalet barn i åldern 1-5 år. Prognosen pekar på en ökning även under de kommande åren, framförallt under 2006. Sammantaget ökar antalet förskolebarn med ca 90 barn mellan åren 2005-2008. Enligt utfall för 2004 efterfrågar ca 75 procent av totala antalet barn i Vantör kommunal barnomsorg.

Antalet elever i grundskolan minskade under 2004 och prognoserna pekar på en fortsatt minskning även under de kommande åren. Enligt USK:s elevprognoser kommer antalet elever att minska med totalt ca 100 elever under perioden 2005-2008. Minskningen sker inom gruppen elever i år 6-9, medan antalet elever i år F-5 beräknas vara oförändrat.

In- och utflyttningen är periodvis stor vilket, tillsammans med elevernas val av skolor, gör att prognoserna är osäkra.

Vantörs stadsdelsnämnd har tillsammans med stadsdelsnämnderna i Älvsjö och Enskede-Årsta, begärt att kommunstyrelsen godkänner en förändring av upptagningsområdena från och med höstterminen 2005. De skolor som berörs är Bäckahagens skola, Sjöängsskolan och Sturebyskolan. Ett sådant beslut kan komma att förändra elevprognoserna för stadsdelen.

Förvaltningen kommer att göra en utredning av elevantalsutvecklingen och skolorganisationen på grund av det minskade antalet elever, förändrade upptagningsområden och med anledning av att nämnden helt övertar ansvaret för stadsdels-

områdets särskoleelever 2005-07-01. Ett strategiskt dokument, med förslag på vidare utveckling, planeras att föreläggas stadsdelsnämnden under våren 2005 och i detta kommer även behoven inom förskolan att ingå. Inför verksamhetsplan 2006 kan en mer detaljerad planering redovisas.

Planerad anpassning av heldygnspplatser inom äldreomsorgen

En del av förvaltningens äldreboenden har haft en låg beläggning under de senaste åren. Förvaltningen har sett över det framtida behovet av äldreomsorgsplatser och anpassat utbudet till efterfrågan. Som tidigare nämnts, förväntas antalet personer som är 65 år och äldre minska i Vantör under de kommande åren, samtidigt som en viss ökning prognostiseras inom gruppen 80 år och äldre.

Mot bakgrund av detta är beslut fattat om avvecklingar och omvandlingar av boendeplatser inom samtliga förvaltningens äldreboenden. I Rågsveds äldrecentrum avvecklas 66 lägenheter fördelade på två huskroppar, varav en av huskropparna omvandlas till seniorboende. Efter avvecklingen ingår 72 lägenheter i servicehuset. På Mårtensgården omvandlas för närvarande de ursprungligen 18 ålderdomshemspplatserna successivt till gruppboende, och därefter kommer samtliga 45 platser att utgöra gruppboende för dementa. Vid Högdalens äldreboende har 21 platser avvecklats 2005. Äldreboendet kommer framöver att ha totalt 158 platser fördelade på 45 demensplatser, 100 omvårdnadsplatser och 13 platser för tillfälligt boende.

Några ytterligare förändringar under perioden är i nuläget inte planerade.

Behovet av utbyggnad av verksamheter inom omsorg om funktionshindrade

Bedömningen av behovet av att bygga gruppboendestäder görs med hela staden som upptagningsområde inom planeringsområden där flera stadsdelsnämnder ingår. Vantörs stadsdelsnämnd har i februari 2005 (i samband med ett detaljplaneärende) lämnat förslag på att inrätta en gruppboendestad för åtta personer i en fastighet i Rågsved. En sådan utbyggnad förväntas inte få några driftkostnadskonsekvenser förrän mot slutet av planperioden.

Samverkan med landstinget

Äldre- och handikappomsorgen inklusive socialpsykiatri

Samverkan med landstinget bedrivs på olika nivåer och i olika former. Samverkan har formaliserats i avtal och det finns samverkansgrupper mellan landstinget och förvaltningen som träffas regelbundet. Under år 2004 har slutits såväl ett övergripande avtal mellan Vantörs stadsdelsförvaltning och Stockholms läns landsting som flera andra lokala avtal inom verksamheten. Som exempel på det senare kan nämnas att Mårtensgården slutit ett avtal med Carema primärvård om vårdrutiner för de boende.

Inom äldreomsorgen bedöms samverkan med både landstingets geriatrik och primärvård bli allt viktigare i takt med att kvarboendet ökar.

Individ- och familjeomsorgen

Ett policydokument rörande samverkan kring barn och ungdomar med särskilda behov (BUS), som är antaget av landstinget och Stockholms stad, har förlängts till och med 2005. Utvecklingen av samverkan planeras fortsätta lokalt.

Förvaltningen samverkar med Årsta-Vantörs psykiatri samt med Maria Beroendecentrum kring missbrukare och personer med dubbeldiagnoser. Ett lokalt samverkansavtal finns sedan 2003.

Förvaltningen önskar utöka samarbetet med landstingets psykiatri och Maria Beroendecentrum genom ett samverkansteam lokalt placerat i Vantör. Samverkansteamet ska rikta sig till missbrukare och personer med komplexa vårdbehov på grund av psykisk störning och missbruk. Landstinget har i en forskningsrapport, framtagen av Tom Palmstierna, beskrivit framgångsrika modeller för arbete med s k dubbeldiagnoser, som väl överensstämmer med förvaltningens idé om samverkansteam. Projektet "Individen i fokus", finansierat av mobilisering mot narkotika, avslutas i juni 2005. Projektet är en satsning på samverkan kring missbrukare vilka är föremål för kriminalvård, och erfarenheterna från samverkanprojektet kan tas tillvara inom ett lokalt samverkansteam.

Medarbetarna

Kompetensförsörjning

Äldreomsorgen gjorde under hösten år 2003 en inventering av vårdpersonalens behov av grundutbildning. Utifrån denna inventering har personalen erbjudits grundutbildningar i kompetensfondens regi. Av de anmälda har ca en femtedel (11 medarbetare) antagits till utbildningarna.

En enhet på Mårtensgården har under år 2004 ingått i projektet "VÄXA-huset Modellarbetsplatser". Projektet har formulerat tydliga och konkreta yrkeskrav, tagit fram kunskapskriterier för dessa yrkeskrav och utvecklat metoder för att validera personalens kompetens utifrån dessa kunskapskrav.

Med utgångspunkt i gjorda erfarenheter avser förvaltningen att, tillsammans med övriga kommuner och stadsdelsförvaltningar som har ingått i projektet, ansöka om medel ur Kompetensstegen för att validera och kompetensutveckla övrig personal inom äldreomsorgen. Det innebär att personalen enbart utbildas i de avseenden de har behov av. De behöver därmed inte genomgå en hel grundutbildning om vissa kunskaper redan har inhämtats på annat sätt.

Under år 2005 ska samtliga arbetsledare inom omsorgen om äldre och funktionshindrade erbjudas en arbetsledarutbildning. Utbildningen genomförs tillsammans med stadsdelsförvaltningarna i Östermalm och i Norrmalm, med medel från kompetensfonden.

För att säkra framtida rekrytering av medarbetare inom områdena vård, omsorg och skola fortsätter olika verksamheter att ta emot praktikanter från socialhögskolan, Ersta sjukhus, Stora Sköndal och flera lärarhögskolor.

Inom individ- och familjeomsorgen fortsätter den planerade kompetensutvecklingen och medarbetarnas delaktighet i verksamhetsutvecklingen.

Inom verksamheterna för barn och ungdom pågår flera satsningar för att säkerställa framtida kompetensförsörjning inom områden som är av strategisk betydelse. Bland dessa kan framhållas pedagogisk dokumentation, bedömaröverensstämmelse vid betygssättning och kompetens för att utveckla matematikundervisningen samt arbetet med barns/elevs språkutveckling.

Sjukfrånvaron

Arbetet med rehabiliteringsinsatser och insatser för att motverka långtidssjukskrivningar pågår kontinuerligt.

Förvaltningen planerar att genomföra ett projekt som syftar till att identifiera och förstärka de faktorer som bidrar till att medarbetare är långtidsfriska. Medel till en förstudie kring detta har sökts från kompetensfonden.

För att stärka arbetet med friskvård har ett stort antal friskvårdscoacher utbildats. Individ- och familjeomsorgen har påbörjat ett samarbete med studenter från hälso- pedagogutbildningen. Studenterna kommer under sin praktik att göra hälsoprofilbedömningar på medarbetare.

Förvaltningen fokuserar på att tidigt fånga upp personer som riskerar att bli långtidssjukskrivna och vidta åtgärder som möjliggör en snabb återgång till arbetet. Ett led i detta är regelbundna möten med försäkringskassan. Vantör deltar även i stadens projekt med att erbjuda arbetsträningsplatser.

Inom hemtjänsten, på Mårtensgården och på Rågsveds äldrecentrum har det tidigare projektet "Träning på arbetstid" permanentats. I förebyggande syfte erbjuds för närvarande all personal inom äldreomsorgen en tredagarsutbildning i förflyttningsteknik.

Löner

Inför varje lönerevision kartläggs förvaltningens lönestruktur för att kunna identifiera eventuella områden för åtgärder. Samtliga lönesättande chefer informeras i god tid inför löneöversynen om resultatet av kartläggningen, för att kunna uppmärksamma och åtgärda osakliga löneskillnader, t ex mellan män och kvinnor, vid kommande löneöversyn.

Vantörs lönesättande chefer ska vara personligt engagerade i lönearbetet samt kunna motivera de löner, löneförhöjningar och löneskillnader som kan förekomma bland medarbetarna.

Av förvaltningens lönepolicy framgår tydligt att löneskillnader på grund av kön, etnisk eller religiös tillhörighet, sexuell läggning, funktionshinder eller ålder inte får förekomma.

BYGGA BOSTÄDER OCH UTVECKLA STOCKHOLM

Ökat bostadsbyggande

Nämndens positiva hållning till bostadsbyggande bidrar till att staden kan uppfylla målet om ett ökat bostadsbyggande i söderort. Ett exempel är nämndens och det lokala näringslivets gemensamma vilja att bebygga det stora området söder om Högdalens centrum (den så kallade Högdalstriangeln). Något beslut i frågan har ännu inte fattats i gatu- och fastighetsnämnden. Förvaltningen kommer under perioden att verka för en markanvändning som främjar bostadsbyggande och utveckling.

Hållbart trafiksystem

Nämnden stöder förslag till investeringar i cykelvägnätet som bidrar till att göra cykeln till ett mer attraktivt fortskaffningsmedel. Nämnden fullföljer därmed sin positiva hållning beträffande förslaget till Cykelplan för södra Stockholm. Sedan flera år tillbaka, och i enlighet med Vision för Söderort, arbetar nämnden aktivt för en förlängning av tunnelbanans sträckning från Hagsätra till Älvsjö.

Väl fungerande arbetsmarknad och näringsliv

Inom förvaltningens arbetsmarknadsinsatser fortsätter utvecklingsarbetet, framförallt inom Arbetsforum Sydost, som startade hösten 2004 i samverkan med stadsdelsförvaltningarna i Farsta, Enskede-Årsta och Skarpnäck. Finansiering sker med medel ur kompetensfonden till och med 2006, förutsatt att medel beviljas. Därefter saknas finansiering. Arbetsforum Sydost vänder sig idag till arbetslösa som står nära arbetsmarknaden.

Nästa steg är att intensifiera arbetet med målgrupperna som står långt ifrån arbetsmarknaden, såsom ungdomar 18-24 år, flyktingar, nyanlända invandrare och vuxna som av olika skäl står längre från arbetsmarknaden. Samarbetet mellan flyktingmottagandet och Arbetsforum Sydost kommer att stärkas. Inom verksamheten utvecklas kontakterna med näringslivet i syfte att få fram fler praktikplatser.

Om utvärderingen av hela projektet visar positiva resultat, har förvaltningen för avsikt att försöka finna nya finansieringsformer för att driva Arbetsforum Sydost, eftersom verksamheten inte beräknas rymmas inom den ordinarie budgeten.

Förvaltningen avser att vidareutveckla sin samverkan med näringslivet. För 2006 sker detta i första hand inom Stadsdelsförnyelsen, där en projektledare för näringslivsutveckling har anställts (motsvarande ca en halvtidstjänst). Arbetet kommer att ske i nära samarbete med Arbetsforum Sydost och med Stockholms Näringslivskontor AB.

Ett näringslivsråd planeras att skapas, med representanter för politikerna, förvaltningen och näringslivet. Syftet med rådet är att kunna bidra till såväl att företagen utvecklas som att fler arbetstillfällen skapas. En annan del för näringslivsarbetet blir att bidra till att Vision för Söderort genomförs.

Om utvärderingen av näringslivsprojektet inom Stadsdelsförnyelsen ger ett positivt resultat, planerar förvaltningen att söka nya finansieringsformer om verksamheten inte bedöms kunna rymmas inom den ordinarie budgeten.

Minskning av antalet personer med ekonomiskt bistånd

Konjunkturläget är avgörande för utvecklingen av antalet bidragshushåll. Konjunkturutvecklingen är svårbedömd för planperioden och därmed är det osäkert huruvida antalet arbetstillfällen kommer att öka eller minska.

Allt fler individer faller utanför socialförsäkringssystemet. Arbetsförmedlingens bedömning av arbetsförmåga sammanfaller inte alltid med försäkringskassans, vilket leder till att en grupp människor är i behov av ekonomiskt bistånd för sin försörjning. Antalet 0-placerade personer som erhåller ekonomiskt bistånd har ökat kraftigt och befaras öka ytterligare till följd av försäkringskassans stramare regler. För att flera människor ska ha möjlighet att komma tillbaka till arbetsmarknaden, krävs långsiktiga och resurskrävande insatser från socialtjänsten samt fler arbetstillfällen.

Samverkan med arbetsförmedlingen, försäkringskassan och landstinget försvåras av att man har olika uppdrag och mål. Socialtjänsten har det yttersta ansvaret och får ta konsekvenserna av åtstramningar inom andra sektorer.

Förvaltningen har, som nämndes ovan, ansökt om fortsatta projektmedel från kompetensfonden för att kunna driva och utveckla arbetet med arbetslösa inom ramen för projektet Arbetsforum Sydost (se under rubriken ovan).

GÖRA STOCKHOLM TILL EN EKOLOGISKT HÅLLBAR STORSTAD

Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen avser att under 2005 presentera ett förslag till ny gemensam plattform för Agenda 21-arbetet i staden. I samverkan med stadens nämnder och bolag tar miljö- och hälsoskyddsförvaltningen även fram ett förslag till nytt miljöprogram.

I samband med att den sociala och ekonomiska aspekten av Agenda 21-arbetet betonas framöver, kan demokratiarbetet stödjas och medborgarnas insyn och delaktighet i miljöarbetet öka. Stadsdelsförvaltningen ser positivt på en sådan utveckling och bedömer att den kan påskynda uppfyllelsen av stadens miljömål.

I enlighet med Vision för Söderort arbetar nämnden intensifierat under perioden med utvecklingen av Högdalstopparna. Medborgarförankringen kring detta arbete, vilken fördjupats under 2004, ger stöd för en utveckling mot bättre tillvaratagande av områdets möjligheter till sport och idrott, natur och kultur och bättre tillgänglighet.

Förvaltningen avser under perioden att arbeta för att bidra till utvecklingen av de ekologiska och rekreativa värdena i Rågsveds friområde tillsammans med övriga berörda nämnder, medborgarna samt ideella organisationer. Stadsdelsnämnden har tidigare gett gatu- och fastighetsnämnden sitt stöd till förmån för en avveckling av Snösätra industriområde. En avveckling förväntas leda till minskade utsläpp av skadliga ämnen till den angränsande våtmarken och till Magelungen samt möjliggöra en sanering av det förorenade området.

BRYTA SEGREGATIONEN OCH FÖRDJUPA DEMOKRATIN

Medborgarnas möjligheter till insyn och deltagande i de demokratiska processerna

Nämnden antog i december år 2003 en demokratiplan. Planen syftar till att öka medborgarnas möjligheter till insyn och deltagande i de demokratiska beslutsprocesserna och att främja dialogen mellan medborgare, politiker och tjänstemän. Planen syftar även till att på sikt höja deltagandet i kommande val. Prioriterade områden under perioden fram till år 2006 är att utveckla formerna för samverkan med föreningslivet och insatser för att öka valdeltagandet. Ett annat prioriterat område är ungdomsinflytandet.

Handlingsprogram för Stadsdelsförnyelsen

Stadsdelsförvaltningen

Förvaltningen kommer att arbeta vidare enligt den handlingsplan och vision för Vantör som fastställdes av nämnden i samband med att verksamhetsplanen beslutades för år 2004, bilaga 3.

Inriktningen för Vantörs handlingsprogram är densamma, förutom avseende omfattningen av samordningen. För samordningen av Stadsdelsförnyelsen avsattes 1 ½ tjänst. Inför år 2006 planerar förvaltningen att överföra en halvtidstjänst som samordnare till näringslivsprojektet. Genom denna åtgärd förstärks näringslivsarbetet och samarbetet kring arbetsmarknadsinsatserna. Detta förutsätter att näringslivsprojektet erhåller de av nämnden ansökta projektmedlen ur kompetensfonden. Genom denna åtgärd frigörs medel som kan användas till ytterligare projekt inom Stadsdelsförnyelsen.

I handlingsplanen definierade nämnden sex målområden inom vilka ett antal projektförslag angavs som viktiga att utveckla. Under Stadsdelsförnyelsens första verksamhetsår har förvaltningen påbörjat ett flertal av dessa projekt och vissa har även fullföljts.

Inom målområdet ”Trivsel och trygghet” kommer förvaltningen att arbeta vidare med de påbörjade brottsförebyggande och familjestödjande projekten för barn och ungdomar och för vuxna i behov av stöd i sin föräldraroll. Insatserna för familjer där våld förekommer planeras också fortsätta fram till och med år 2006. Förvaltningen planerar även att utveckla parkleken Rågdalen samt att arbeta långsiktigt med att förbättra stadsmiljön i Vantör, bl a genom bättre belysning i samarbete med bostadsbolagen och gatu- och fastighetskontoret.

Inom målområdena ”Miljö och Agenda 21” samt ”Lokal utveckling och samverkan”, planerar förvaltningen att koncentrera insatserna till utvecklingen av Högdalstopparna i samarbete med Farsta. I detta sammanhang aktualiseras frågan om hela Ekopark Syd och Magelungen. Detta utvecklingsarbete förväntas pågå även efter 2006 inom den ordinarie verksamheten i samarbete med gatu- och fastighetskontoret samt idrottsförvaltningen. Inom näringslivsprojektet ingår

arbetet med att bidra till att förverkliga Vision för Söderort i samarbete med berörda förvaltningar och bolag.

När det gäller folkhälsoarbetet ligger fokus på samarbetet med idrottsförvaltningen och idrottsföreningarna genom regeringens satsning "Handslaget". I detta samarbete kommer förvaltningen att prioritera utvecklingen av Bäckahagens skolas idrottsplats. Målet är att förbättra barns och ungdomars möjligheter till spontanidrott.

Förvaltningen planerar att verka pådrivande i utvecklingen av Högdalens centrum samt att bidra till att finna lösningar för att kunna avveckla industriområdet vid Snösätragränd så snart som möjligt (se ovan). Detta arbete planeras fortsätta inom den ordinarie verksamheten. Under de kommande åren har förvaltningen även för avsikt att försöka minska omflyttningen inom vissa områden i Vantör. Som ett led i detta planeras ett projekt inom Stadsdelsförnyelsen, "Vantörs välkomstpaket", i samarbete med de kommunala bostadsbolagen.

Inom målområdena "Arbetsmarknad och näringsliv" samt "Föreningsliv och kultur" fortsätter det påbörjade arbetet med att utveckla ett näringslivsråd samt att samverka med näringslivet kring lokala utvecklingsfrågor. Förvaltningen intensifierar arbetet med att studiemotivera ungdomar som inte har påbörjat någon gymnasieutbildning eller som har slutat i förtid. Arbetsmarknadsprojektet "Skapa resultat", som vänder sig till ungdomar i åldern 18-24 år, planeras fortsätta hela år 2006. "NAV-Nätverk för afrikaner i Vantör" planerar att fullfölja sitt arbete för att öka sysselsättningen och samhällskunskapen bland afrikaner.

Etableringen av det nya kulturhuset "Studio 124" planeras bli klart under år 2006 och Unga Örnar förväntas fullfölja sina mål med att öka vuxnas engagemang och deltagande i barns fritid. "Social mötesplats för äldre" är ett projekt som intensifieras under år 2006 och förväntas utöka tillgången till fritidsaktiviteter för gruppen över 65 år.

Inom målområdet "Demokrati och delaktighet" har förvaltningen fullföljt de projekt som anges i handlingsprogrammet. Under våren 2005 föreläggs nämnden rapporten från ungdomsundersökningen och arbetet under den kommande perioden inriktas på att förverkliga de förslag och idéer som beslutas utifrån denna.

Samtliga projekt inom Stadsdelsförnyelsen ska utvärderas, och utifrån resultatet ska förvaltningen ta ställning till om och hur projekten kan implementeras i den ordinarie verksamheten utan att det leder till ökade kostnader. Det kan bli aktuellt att byta ut befintliga arbetsmetoder och organisationer mot nya. Förvaltningen räknar med att en utvärderingsplan måste upprättas, med anledning av att flera av projektens effektmål inte kan påvisas förrän efter en längre tid. Förvaltningen planerar att söka nya finansieringsformer för vissa av projekten om så bedöms vara aktuellt.

Förvaltningen avser att metodiskt ta tillvara de erfarenheter och effektiva arbetsmetoder som Stadsdelsförnyelsen leder fram till. En plan kommer att utarbetas för hur dessa erfarenheter och metoder ska spridas i organisationen. Förvaltningen

planerar att, i de fall det visar sig lämpligt, undersöka möjligheterna att samarbeta med frivilligorganisationer för att vissa projekt ska kunna drivas vidare.

Delprojektens kostnader inom Stadsdelsförnyelsen redovisas i bilaga 2.

Bolagen

Bolagen bedömer det som svårt att redan nu ange exakta planer för sina insatser i Vantör under 2006, men vissa åtgärder anges nedan.

Svenska Bostäder arbetar vidare med ett projekt som har inriktningen trygghet, säkerhet och miljö. Detta arbete planeras utvecklas i samarbete med stadsdelsförvaltningen och övriga bostadsbolag genom "Vantörs välkomstpaket". För övrigt planerar Svenska Bostäder att göra gårdsupprustningar samt fasad- och balkongarbeten i Rågsved och Hagsätra. Den uppskattade kostnaden för ovanstående projekt beräknas till ca 5,2 mnkr.

Familjebostäder kommer att ha fokus på trygghets- och säkerhetsfrågor, bl a gällande förbättrad belysning i området. Bolaget planerar även att utveckla möjligheterna för äldre att bo kvar i sina hem så länge som möjligt. I Snösätra planerar bolaget att utveckla ett ungdomshus för fritidsaktiviteter och jobbcentrum, i samarbete med föreningslivet och arbetsförmedlingen. I jobbcentrumet ska bolaget, tillsammans med andra entreprenörer, kunna driva en arbetspool. Familjebostäder vill även starta ett boråd i Vantör som ska arbeta med frågor kring boende och närmiljö. De deltar också i arbetet med "Vantörs välkomstpaket".

Även Stockholms hem kommer att delta i projektet "Vantörs välkomstpaket". För övrigt avvaktar bolaget resultatet av de bomöten som ska genomföras under våren 2005.

Centrum Kompaniet kommer att ta fram underlag för hur Högdalens centrum kan utvecklas. Inledningsvis planerar bolaget att genomföra en marknadsanalys av området.

Stockholms Stadsteater AB och SISAB har inte planerat några projekt inom Stadsdelsförnyelsen i Vantör.

Stockholms Näringslivskontor AB kommer att samordna kontakter mellan näringslivet och staden, bl a genom seminarier och företagsbesök. Syftet är att tillvarata gemensamma resurser och möjligheter. Även utvecklingsprojektet i Bandhagens centrum i samarbete med handlare, fastighetsägare och stadsdelsförvaltningen kommer att stödjas av Stockholms Näringslivskontor AB.

Facknämnderna

Idrottsförvaltningen och gatu- och fastighetskontoret planeras ingå i samarbetet med att utveckla Högdalstopparna till ett sport- och aktivitetscentrum. Utöver detta kommer idrottsförvaltningen att utveckla Hagsätra idrottsplats och Bäckahagens skolas idrottsplats. Utbildningsförvaltningen, kulturförvaltningen, stadsbyggnadskontoret, miljö- och hälsoskyddsförvaltningen och stadsmuseiförvaltningen har inte planerat några insatser inom Stadsdelsförnyelsen i Vantör.

Jämställdhet och mångfald

Förvaltningens arbete med jämställdhet utgår från att kvinnor och män ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom väsentliga områden i livet. Förvaltningens arbetsplatser ska vara anpassade till både kvinnliga och manliga medarbetare och samtliga ska ges möjlighet att kombinera förvärvsarbete och föräldraskap. Ett exempel är att arbetsplatstmöten ska förläggas på tid och plats som underlättar detta. Samtliga anställda ska ges information om rätten att arbeta deltid samt om regler och rättigheter vid föräldraledighet etc. Förvaltningen kommer också att arbeta aktivt för att vidareutveckla flexibla arbetstidsmodeller.

Arbetet med mångfald bedrivs både internt inom förvaltningen och i verksamhet riktad till medborgarna. Förvaltningen arbetar utifrån att mångfald förutsätter erkännande av alla människors lika värde och att olikheter avseende kön, etnisk och kulturell bakgrund, religiös tillhörighet, ålder, språk, funktionshinder, sexuell läggning etc respekteras. Förvaltningen ska vid rekrytering av medarbetare inte missgynna eller diskriminera grupper eller individer. Som servicelämnare ska förvaltningen bejaka mångfald och motverka all diskriminering. Inom alla verksamheter och i samband med nämndens beslut, ska jämställdhets- och mångfaldsperspektivet råda och en rättvis fördelning av resurser ske till olika grupper.

I verksamhetsplan för 2006 ska nämnden anta verksamhetsspecifika inriktningsmål och generella åtaganden för arbetet med jämställdhet och mångfald gentemot medborgarna.

För att främja mångfald arbetar förvaltningen också kontinuerligt för att motverka diskriminering och rasism. Samtliga medarbetare har ett eget ansvar och ska ha kännedom om stadens förhållningssätt i dessa frågor, men arbetsgivaren har ett särskilt ansvar. T ex ska information och diskussion omkring diskrimineringslagstiftningen ske vid arbetsplatsträffar.

Förvaltningen kommer i samband med tertialrapport 1 2005 att förelägga nämnden en omarbetad jämställdhets- och mångfaldsplan, vilken ska ligga till grund för arbetet framöver.

Ökad integration

En mängd olika insatser görs, och planeras göras, inom detta område. Sådana redovisas kontinuerligt i styrdokumentet och sker under 2006 i många delar inom Stadsdelsförnyelsen och kompetensfonden. För perioden därefter är finansiering av flera insatser oviss. Arbetet med att öka integrationen sker ständigt inom ordinarie verksamhet, men särskilda punktinsatser bedöms inte kunna ske under planperioden utan projektstöd.

En av de primära insatserna för att uppnå ökad integration är att individer får arbete och därigenom kommer in i samhällsgemenskapen. Som nämnts under andra rubriker satsas resurser på att öka sysselsättningen. Ytterligare insatser är t ex introduktion till det svenska samhället till nyligen invandrade barnfamiljer, samhällsinformation till utomnordiska medborgare och barns och ungas språkutveckling.

TA ANSVAR FÖR EKONOMIN

Sammanfattning av väsentliga förändringar jämfört med nämndens utfall år 2004 samt beslutad plan för 2006

När utfallet för 2004 inom äldreomsorgen och individ- och familjeomsorgen jämförs med planeringsnivån för 2006, bedömer förvaltningen att det blir nödvändigt med fortsatta omfördelningar inom stadsdelsnämndens ram. Förutom de omfördelningar om ca 22 mnkr som redan 2005 görs från verksamheter för barn och ungdom till socialpsykiatri och individ- och familjeomsorgen, bedömer förvaltningen att omfördelningar kan behöva göras även till äldreomsorgen.

I nämndens verksamhetsplan för 2005, antogs att äldreomsorgens beställarsida skulle kunna ha en budget i balans vid utgången av 2005. Utifrån utfallet de första månaderna 2005, kan konstateras att behoven inte på något sätt ser ut att minska i den omfattning som tidigare beräknades. Fortsätter denna utveckling, krävs omfördelningar till äldreomsorgen redan under 2005.

För 2005 utgår ingen pris- och lönekomensation för utförarenheterna inom äldre- och handikappomsorgen, men förvaltningen bedömer att det blir nödvändigt att kompensera enheterna med en sådan motsvarande ca 2-3 procent inför 2006-2008.

Inom äldreomsorgen har flera åtgärder vidtagits för att anpassa verksamheten till behoven och de givna budgetramarna. Biståndsbedömningen har setts över och jämförts med andra stadsdelsförvaltningar, och man har kunnat konstatera att bedömningen har varit restriktiv. Efter det att smärre åtstramningar i biståndsbedömningen skett, är denna nu ytterst restriktiv och förvaltningen anser att det inom givet lagrum inte finns utrymme för ytterligare åtstramningar.

Under de närmaste åren förväntas omstruktureringen av förvaltningens äldreboenden ge bättre förutsättningar för att utförarna ska kunna hålla budgeterad beläggning. Genom den beslutade avvecklingen av servicehuslägenheter, förväntas äldreomsorgens beställarsida kunna ge bättre förutsättningar att erbjuda vård och omsorg på rätt nivå. Genom avvecklingen skapas närmare 40 seniorbostäder. Detta betyder att äldre personer som bor i lägenheter utan hiss, eller i lägenheter som på annat sätt är olämpliga, får bättre möjligheter att byta bostad utan att de måste flytta in i ett boende som erbjuder ett större omhändertagande än vad de har behov av.

En åtgärd som förväntas ha viss betydelse för personalkostnaderna är inriktningen för de kommande utbildningsinsatserna inom äldreomsorgen. Förvaltningen avser att arbeta vidare utifrån resultatet av projektet "Modellarbetsplatser". Det innebär att vårdpersonalens kunskaper valideras och utifrån detta erbjuds varje person den utbildning som den har behov av. På så sätt tillgodoses att personalen har nödvändiga kunskaper samtidigt som inte alla behöver genomgå en hel grundutbildning om dessa kunskaper har inhämtats på annat sätt, t ex genom arbetslivserfarenhet.

I samband med den översyn av fördelningsnycklarna för socialpsykiatri som pågår i staden, anser förvaltningen att finansieringsformen för de allra svårast

sjuka med omfattande behov särskilt ska beaktas. Om de nya fördelningsnycklarna inte kommer att medföra att ytterligare medel tillförs nämnden, innebär det att stadsdelsnämnden även fortsättningsvis kommer att omfördela medel från annan verksamhet till socialpsykiatri.

Ett område där förvaltningen bedömer att det blir ytterst svårt att uppnå en budget i balans är inom anslag 2, ekonomiskt bistånd. För Vantör sänks tilldelningen av medel till 2006, och utifrån utfallet 2004 och prognosen för 2005 bedöms läget som prekärt. Förvaltningen befarar att de nya fördelningsnycklarna inte speglar Vantörs problematik och därmed missgynnar nämnden vid tilldelningen av medel. Förvaltningen anser därför att det är av stor vikt att staden nogsamt följer konsekvenserna av de nya fördelningsnycklarna och gör ytterligare försök att finna variabler som bättre kan spegla stadsdelsområdenas problemstruktur.

Utvecklingen på arbetsmarknaden, liksom antalet 0-placerade, har avgörande betydelse för om det ska bli möjligt att uppnå en budget i balans för ekonomiskt bistånd och förvaltningen anser att det krävs en radikal förändring i faktorer som nämnden inte har rådighet över.

En översyn av arbetet med ekonomiskt bistånd gjordes 2004, där ett konsultföretag genomförde en likartad studie i stadsdelsförvaltningarna Vantör, Farsta och Skarpnäck. I översynen framkom inget som kan förklara nämndens underskott i förhållande till de medel som tilldelats nämnden enligt de nya fördelningsnycklarna. Förvaltningen arbetar dock vidare utifrån de mindre utvecklingsområden som angavs i översynen.

I flera år har nämnden omfördelat medel till individ- och familjeomsorgen från verksamheter för barn och ungdom. Under 2005 omfördelas t ex 25 procent av de beräknade kostnaderna för barn- och ungdomsvård från annan verksamhet. Förvaltningen anser därför att en översyn av fördelningsnycklarna inom individ- och familjeomsorgen bör genomföras.

En osäker faktor under perioden är även de ekonomiska konsekvenserna för ansvaret för särskolan. Det är först i samband med verksamhetsplan för 2006 som närmare bedömningar kan göras.

Något beslut angående flyktingmottagandet utifrån de statliga utredningar som presenterades under 2003 har ännu inte tagits. Eventuella förändringar i mottagandet och den statliga ersättningen kan komma att påverka Vantörs kostnader. Detta måste därför beaktas senare under planeringsperioden.

Löne- och prisutveckling

Det är svårt att i dagsläget göra en realistisk bedömning av förändringar av personalvolymen under planperioden. Enligt utfall för 2004 motsvarar en procentenhets ökning av kostnader för personal ca 6 mnkr, baserat på befintlig verksamhet. Till detta kommer köp av verksamhet. Om inget i övrigt ändras, skulle ett antagande om en löne- och prisutveckling på ca 2-3 procent innebära ökade kostnader med ca 12-18 mnkr för egen personal och ca 12 mnkr för köpt verksamhet, totalt ca 24-30 mnkr.

Lokaler

Förskola

Förvaltningen har arbetat efter den reviderade inriktning som nämnden fattade beslut om i februari 2004 och den planerade utbyggnaden av förskolorna har genomförts, med undantag för förskolan Kvarntorpsgränd 13. Uppförandet av den nya förskolan beräknas påbörjas i oktober 2005 och avslutas i augusti 2006.

Förvaltningen uppskattar att hyreskostnaderna som tillkommer under perioden 2006-2008 (för förskolan ovan) uppgår till ca 1,9 mnkr per år. Övriga tillkommande driftskostnader för dessa lokaler beräknas till ca 0,1 mnkr/år. Beräkningarna är gjorda utifrån nuvarande kostnadsnivåer för nyproduktion.

Grundskola/skolbarnsomsorg

Vid nybyggnad samt om- och tillbyggnad av förskolor kan stadsdelsnämnderna ansöka om olika former av stimulansbidrag som syftar till att sänka hyreskostnaderna. Stadsdelsförvaltningen anser att detta är ett bra sätt att hantera de stora investeringsutgifter som uppstår i samband med om- och tillbyggnad av lokaler.

Stadsdelsförvaltningen har i enlighet med kommunfullmäktiges uppdrag om att minska lokalkostnadernas andel av grundskolans budget, utrett möjligheten att effektivisera lokalytorna i Bäckahagens skola. Projekteringen har dock visat att denna typ av lokaleffektiviseringar är kostnadsdrivande då ombyggnader av den här storleken utlöser nya myndighetskrav i form av handikappanpassning, krav på hissar etc. Eftersom ombyggnaden på Bäckahagens skola beräknas medföra en ökad hyreskostnad med 0,9 mnkr/år, istället för en kostnadsminskning, bedömer förvaltningen att det för närvarande inte är möjligt att gå vidare med projektet. Som en följd av detta, och med tanke på ett sjunkande elevantal i Vantör, bör möjligheten att söka stimulansbidrag föreslås prövas även i samband med lokaleffektiviseringar inom grundskolorna.

Ansvarsfördelningen mellan idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna för de idrottshallar som stadsdelsnämnderna ansvarar för har utretts och förvaltningen avvaktar förslag på förändringar när det gäller ansvaret för idrottshallarna.